

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Väg 824, Bro över Leipikälven

Strömsunds kommun, Jämtlands län

Vägplan, 2024-03-20

Ärendenummer: TRV 2023/75048

Trafikverket

Postadress: Trafikverket Norra Regionen, Box 388, 831 25 Östersund

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Författare: Sweco Sverige AB

Dokumentdatum: 2024-03-20

Ärendenummer: TRV 2023/75048

Version: 1.0

Kontaktperson: Oskar Falkenberg, Trafikverket Norra Regionen

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Samrådsrets	4
3	Samråd	5
3.1.	Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan och utformning av planförslaget	5
3.1.1.	Samråd med berörd länsstyrelse	5
3.1.2.	Samråd med berörd kommun.....	6
3.1.3.	Samråd med allmänheten och de enskilda som kan bli särskilt berörda	7
3.1.4.	Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer	8

I denna samrådsredogörelse sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen visar Trafikverket hur de inkomna synpunkterna beaktats.

Dokumentation från inkomna yttranden, konsultation och samråd finns hos Trafikverket under diarienummer TRV 2023/75048.

1 Sammanfattning

Trafikverket planerar att ersätta bron över Leipikälven med en ny bro strax norr om den befintliga och i samband med det utforma den med en högre bärighetsklass. Under hösten 2023 togs en samrådshandling fram med beskrivning av de planerade åtgärderna.

Samrådet annonserades i Länstidningen Östersund och Östersunds-Posten den 18 november och i Post- och inrikes tidningar den 17 november 2023 samt på Trafikverkets hemsida. Berörda myndigheter, organisationer och lokala aktörer samt enskilda särskilt berörda underrättades om samrådet med brev. Samrådsunderlaget fanns tillgänglig hos Trafikverket i Östersund och på Trafikverkets hemsida¹ under hela samrådstiden 20 november-12 december 2023.

En digital konsultation genomfördes 28 november 2023 med Voernese sameby där planerade åtgärder redovisades och samebyn fick möjlighet att stämma av anpassningar för renskötseln. På mötet kunde det beslutas att konsultationen avslutas och fortsatt samråd sker inom ramen för vägplanen.

Samrådsmöten hölls digitalt 29 november med ledningsägare samt 30 november 2023 med representant från SCA och en av de boende vid Ankarvattnet.

Samrådsmöte genomfördes med berörda sakområden inom Länsstyrelsen Jämtlands län 8 december 2023.

2 Samrådsrets

Samrådsretsen avgränsades till särskilt berörda, närboende samt berörda myndigheter, föreningar och organisationer. Berörda myndigheter avser Arbetsmiljöverket, Folkhälsomyndigheten, Forsvarsmakten, Havs- och vattenmyndigheten, Länsstyrelsen Jämtlands län, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Riksantikvarieämbetet Kulturmiljöavdelningen, Sametingets huvudkansli, SMHI, Statens geotekniska institut, Sveriges geologiska undersökning samt Transportstyrelsen.

Övriga organisationer och föreningar avser i denna samrådsrets Frostvikens skoterklubb, Jämtland Härjedalen turism, Jämtlands läns ornitologiska förening, Korpens Öga (Korallgrottan), Naturskyddsföreningen Jämtland-Härjedalen, Region Jämtland Härjedalen, Räddningstjänsten Jämtland, Strömsunds kommun, Svenska turistföreningen Jämtland-Härjedalen, Voernese Sameby samt Älgförvaltningsområde grupp Strömsund/Sollefteå.

¹ <https://www.trafikverket.se/bro-leipikalven>

3 Samråd

3.1. Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan och utformning av planförslaget

3.1.1. Samråd med berörd länsstyrelse

3.1.1.1. Länsstyrelsen Jämtlands län

Samrådsmöte genomfördes med berörda sakområden inom Länsstyrelsen Jämtlands län 8 december 2023. Vid mötet redovisade Trafikverket innehållet i vägplanen och dess bedömda konsekvenser.

Länsstyrelsen Jämtlands län har granskat Trafikverkets förslag till vägplan för en ny bro över Leipikälven och lämnat synpunkter på vägplanens lokalisering, utformning och miljöpåverkan. I deras yttrande beskriver de sitt ställningstagande baserat på miljöbalkens riktlinjer och nationella miljömål. De har beaktat projektets inverkan på riksintressen, miljökvalitetsnormer, naturmiljö och artskydd samt strandskydd.

Riksintressen

Länsstyrelsen delar Trafikverkets bedömning kring projektets begränsade påverkan på riksintresse för friluftsliv, rörligt friluftsliv, naturvård, obrutet fjäll och rennäring. Länsstyrelsen påtalar vikten av dialog med berörd sameby kring det fortsatta bedrivandet av rennäring i området och minimering av påverkan under byggtid genom planering av åtgärder.

Miljökvalitetsnormer (vatten)

Anläggandet av ny bro, rivning av befintlig, grundvattenbortledning och omledning av två bäckar är åtgärder som föranleder prövning om vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. Länsstyrelsen efterfrågar en redogörelse inom vägplanen över vilken hänsyn som tagits till vattenkvaliteten i val av lokalisering och åtgärder samt projektets möjlighet till efterlevnad av miljökvalitetsnormer respektive åtgärder för att undvika påverkan.

Naturmiljö och artskydd

För att länsstyrelsen ska kunna bedöma om projektet kan medföra betydande miljöpåverkan eller inte behövs en tydligare redovisning av det faktiska markanspråket inom Natura 2000-område och naturreservat.

Projektet påverkar skyddade och rödlistade arter. För att inte utlösa artskyddsförordningens förbud behöver Trafikverket säkerställa att de påverkade arterna även finns utanför de områden som kommer påverkas av vägplanen.

Länsstyrelsen anser även att ekologiska kompensationsåtgärder bör utredas inom vägplanarbetet, med anledning av påverkan på områden med höga naturvärden (NVI område 5). Därutöver förekommer den invasiva arten blomsterlupin inom området vilken bör tas bort permanent.

Strandskydd

Länsstyrelsen påtalar vikten av hänsyn till strandzonens funktion för allmänheten samt djur- och växtliv.

Avslutningsvis informerar länsstyrelsen om att dispens från reservatsföreskrifterna krävs om vägområdet gör intrång i naturreservatet Korallgrottan samt att de inte bedömer att krävs någon arkeologisk utredning.

Trafikverkets kommentar:

Trafikverket har genomfört konsultation samt har fortsatt dialog med berörd sameby vilket kan läsas mer om under 3.1.3.2.

Ansökan om vattenverksamhet inklusive samråd för detta hanteras i en separat process. Miljö kvalitetsnormer för vatten har tagits hänsyn till vid lokaliseringen. I utredningen av brotyp valdes alternativ med brostöd i älven bort med anledning av påverkan på vattenkvaliteten.

Inom naturreservatet Korallgrottan föreslås nytt vägområde tillskapas på cirka 40 m² till följd av broanläggningen. Ytan utgörs av en remsa i direkt anslutning till det befintliga vägområdet där vägskötsel utförs, så som slåtter. Den absoluta närheten utgörs i övrigt av en trädbård av trivial lövskog som domineras av björk. Därutöver påverkas cirka 250 m² av det befintliga vägområdet inom naturreservatet. Detta redovisas i illustrationskartan tillhörande vägplanen. Länsstyrelsen har delgetts underlag i form av shape-fil som visar vägområdets intrång i naturreservatet.

Utifrån utförd naturvärdesinventering med tillägget *detaljerad artredovisning* kan exemplar av sju arter, vilka är rödlistade eller fridlysta, antas påverkas av planerat vägområde, område för tillfällig nyttjanderätt eller indraget vägområde. Underlag över var arterna identifierats har delgetts länsstyrelsen i form av shape-filer.

För rödbrun blekspik, spindelblomster, tvåblad, fläcknycklar och korallrot påverkas enstaka exemplar av aktuellt vägområde och ytor för tillfällig nyttjanderätt, resterande exemplar bedöms inte påverkas. Detta medför att aktuell broanläggning inte kommer påverka den lokala populationen och den kontinuerliga ekologiska funktionen (KEF) bibehålls genom att stor andel av lämpliga biotoper bibehålls för arten.

Vid naturvärdesinventeringen identifierades ett fåtal exemplar av arterna månlåsbräken och grönkulla. De flesta av arternas exemplar inom inventeringsområdet påverkas då de återfinns inom område för indraget vägområde. Arternas lokala population bedöms däremot inte påverkas då de påträffats i närområdet vilket redovisas i artportalen. Fynd av månlåsbräken har bland annat inrapporterats i Ankarvattnet, Ankarvattsliden och strax norr om Stora Blåsjön. Även grönkulla har inrapporterade fynd norr om Stora Blåsjön. De inrapporterade fynden kan motivera varför arternas bevarandestatus bibehålls efter genomförandet av vägplanen.

Skyddsåtgärder för skyddande av exempelvis månlåsbräken kan genomföras genom tillfällig flytt av ytligt jordlager för att sedan flytta tillbaka för att återinföra exemplaren.

Ekologisk kompensation till följd av påverkan av genomförandet av vägplanen har inte bedömts som nödvändig då samma förutsättningar återskapas. Det genom att befintliga vegetationsmassor från området kommer återföras inom den nya vägens sidoområden samt vid återställning av områden för tillfällig nyttjanderätt och indraget vägområde.

För att säkerställa strandzonens funktion för allmänheten samt växt- och djurliv kommer ett avstånd till strandkant på två meter säkerställas vid medelhögvatten samt en tillräcklig fri höjd till brobana.

3.1.2. Samråd med berörd kommun

3.1.2.1. Strömsunds kommun

Strömsunds kommun skriver i yttrande att de ser positivt på projektet samt uppmärksammar att stor hänsyn tagits till naturvärden i området. Strömsunds kommun har inget att erinra om byggnation av ny bro.

Trafikverkets svar:

Trafikverket har tagit del av informationen.

3.1.3. Samråd med allmänheten och de enskilda som kan bli särskilt berörda

3.1.3.1. *Samråd på orten*

Samråd med berörda markägare har skett genom ett öppet digitalt samrådsmöte 30 november 2023 vilket annonserades 18 november i lokaltidningarna Länstidningen Östersund, Östersunds-Posten och i Post- och inrikes tidningar den 17 november 2023 samt på Trafikverkets hemsida. Vid samrådsmötet deltog en representant från SCA samt en boende vid Ankarvattnet.

Under mötet presenterades projektets syfte, de planerade åtgärderna, Trafikverkets planprocess och förutsättningarna för tillfällig nyttjanderätt och markupplåtelse.

De deltagande vid samrådsmötet uttryckte att de är positivt inställda till att bron över Leipikälven ersätts.

3.1.3.2. *Konsultation med Voernese sameby*

Det har hållits en digital konsultation med Voernese sameby 28 november 2023. På mötet kunde det beslutas att konsultationen avslutas och fortsatt samråd sker inom ramen för vägplanen.

Följande synpunkter förmedlades från samebyn:

Uppsamlingshage

Samebyn lyfter att de skulle vilja ha en uppsamlingshage i anslutning till bron på södra sidan. Det skulle underlätta transport av renarna över bron.

Behovet av uppsamlingshagen uppkommer i och med brobytet. Detta då den tidigare bron var så pass smal att renarna inte ville gå över den. Den nya bron, som blir ungefär dubbelt så bred, kommer renarna inte vara lika rädda att gå över. Samebyn lyfter att en hundskälla/remskälla kan fungera bra när det gäller att hålla renarna borta från bron.

Trafikverkets svar:

Trafikverket kan genom en vägplan endast kan ta mark i anspråk för själva väganläggningen, inte för områden med annan användning.

Trafikverket utreder i det fortsatta arbetet om något går att göra med räcketformningen och en eventuell teknisk lösning vid brofästena som skulle kunna hindra renarna.

Renar springer över bron

Samebyn menar att när det blir en bredare bro, så är det lättare för renen att springa över den. Befintlig bro har varit så smal att ingen ren har velat gå över den.

Samebyn informerar om att det går ett renstängsel längs vägen mot Ankarvattnet. Stängslet går norrut i myrkanten längs vägen.

Ett önskemål från Vorenese sameby är att det görs någon ställning vid brofästena så det går att knyta upp svarta soppåsar som fladdrar och på så sätt gör att renarna inte vill gå över bron.

Trafikverkets svar:

Trafikverket tar med sig önskemålet och utreder om det finns en plats vid brofästena där det går att placera stolpar där för någon form av avskräckning.

Gruvdrift i Stekkenjokk

Samebyn undrar om bron är kopplad till planerna på en ny gruva och om det är klart att det blir gruva.

Trafikverkets svar:

Trafikverket meddelar att det inte är så. Det har hållits möten om gruvdriften och brobytet. Detta satte en prioritet på själva brobytet, att man ville få det gjort i tid tills en eventuell gruvdrift skulle påbörjas.

Anledningen till brobytet är den dåliga bärigheten (inte gruvdriften).

Storleken på arbetet / Människor i omlopp

Samebyn undrar hur mycket jobb, människor i omlopp och buller som brobytet kommer medföra.

Trafikverkets svar:

Det är planerat två års byggtid för brobytet. Aktiviteten på byggarbetsplatsen kommer att variera under dessa år. Det är svårt att bedöma i detta skede hur mycket störning det kommer bli. Arbeten som har med stöden för bron kommer medföra en del ljudstörningar, likaså schakter och masstransporter, en stor kran kommer användas vid brolyft av ny bro och rivningen av den gamla bron.

Trafikverket kommer veta mer om detta längre fram när det finns en utförligare beskrivning av det arbete som väntar.

3.1.3.3. Ledningsägare

Trafikverket genomförde ett samrådsmöte med ledningsägare 29 november 2023. Deltagande var representant för One Nordic/Blåsjön Nät. Ledningen som följer väg 824 påverkas av byggandet av den nya bron, bland annat genom att lanseringsytan på norra sidan kommer i konflikt med en kraftledningsstolpe. Ledningen som korsar älven påverkas inte av projektet.

Vid mötet beskrevs planprocessen och det genomförandeavtal som behöver upprättas mellan Trafikverket och ledningsägare.

3.1.3.4. Inkomna synpunkter under samrådstiden

Inga synpunkter kom in från allmänheten och de särskilt berörda under samrådstiden.

3.1.4. Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer

Folkhälsomyndigheten, Försvarsmakten, Räddningstjänsten i Jämtland och SGI har granskat samrådshandlingen och har inga synpunkter på underlaget.

MSB och SGU avstår att fråga om ytterligare i ärendet. SGU hänvisar till sina gällande riktlinjer som bifogades yttrandet.

3.1.4.1. Sametinget

Sametinget hänvisar i yttrande 6 december 2023 till att projektområdet ligger inom åretruntnmarker för renskötsel och riksintresse för rennäringen och att dialog därmed behöver föras med berörd sameby Voernese.

Trafikverkets svar:

Trafikverket har genomfört konsultation samt har fortsatt dialog med berörd sameby vilket kan läsas mer om under 3.1.3.2.

Trafikverket, 831 25 Östersund. Besöksadress: Kyrkgatan 43 B.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

www.trafikverket.se